

Kihalóban a „csináld magad” mozgalom

OKOS-E, AKI OKOS TELEFONT HASZNÁL?

Egyre több színes kijelzős, kamerás, naptáros és egyéb hasznos, a feladatok menedzselését elősegítő funkcióval ellátott mobiltelefonnal találkozhatunk napjainkban. Míg korábban az egyszerűbb mobilok és elektronikus telefonkönyvek használata az egykor fejből tudott telefonszámok elfelejtéséhez vezetett, mostanra az úgynevezett okos telefonok használói – hihetetlen kényelmükben – a legegyszerűbb módosításokat is készen akarják megkapni, a kisujjuk mozdítása nélkül. Érthetetlen módon ezért hajlandók fizetni, sőt akár igen sokat fizetni. A mobillogó- és csengőhangletöltő központok tulajdonosai elégedetten dőlhetnek hátra bőrkárpitozású foteljeikben.

Milliókat költünk...

Áttekintve a számadatokat, elborzadva láthatjuk, hogy a nyugat-európai fogyasztók 2003-ban 750 millió eurót költöttek arra, hogy programokat töltsenek le mobilkészülékeikre. A bevétel legnagyobb részét – közel 500 millió eurót – a különféle csengőhangok, logók és képernyővédők hozták, ezek után a letöltött játékok következnek. Ötből egy felhasználó tölt le egyáltalán bármit is a mobiljára, valamint minden harmincből mindössze egy az olyan, aki csengőhangokon, logókon és képernyővédőkön kívül bármi egyebet is letölt. A hagyományos csengőhang helyett egy sláger vagy valamely ismert tévéműsor bevezető zenéjéből kölcsönzött néhány ütem alkalmazása először a kilencvenes évek második felében vált népszerűvé. A mobilcsengőhangok piaca a 32,2 milliárdos zenepiac durván 10 százalékát adja. A tendencia Magyarországon is megfigyelhető: egyre több és több pénzt költünk ezekre.

Régi dicsőségünk, hol késel az éji homályban...

A számítástechnika hajnalán tapasztalt ősi magyar leleményesség, az agyafúrt házi barkácsmegoldások mintha teljességgel visszaszorultak volna. Alig tíz-tizenöt éve életkortól, nemtől és foglalkozástól függetlenül mindenki lelkesen „amatőrprogramozgatót” az akkori ZX Spectrum, Commodore, HT1080 és egyéb akkori „csúcsgépeken”. Emlékeztünk arra, hogy mindenki mindent maga akart, saját kezűleg megcsinálni. Az önfeléd kísérle-

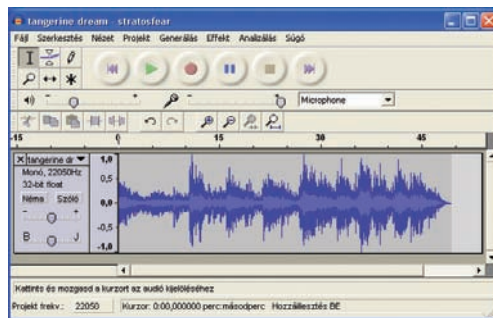
tezési kedv azonban napjainkban erőteljesen lanyhulni látszik, kényelmes világunkban, úgy tűnik, kissé ellustultunk.

Bár az első generációs mobilokra is léteztek már a PC-n különféle hang- és operátorlogó-szerkesztő segédprogramok, az alacsony felbontásból adódóan ily módon

és ehhez segédeszközként csupa ingyenes programot fogunk hadrendbe állítani.

Barkács pajtás szerszámosládája

A telefon és a számítógép közti kapcsolat sokféle lehet. Általában minden típushoz elérhető egy

A WAV-állományok megfelelő átalakításával az Audacity programmal megtalálhatjuk a minőség és az állományméret közötti optimális kompromisszumot

csak egyszerűbb „Móriczka”-ábrákat lehetett készíteni. Az újabb színes kijelzős, többszólamú (polifonikus) készülékek viszont

Az IrfanView segítségével képeinket nemcsak átméretezni lesz könnyű, de számos effektel fel is dobhatjuk azokat

már valóban élvezhető képet, illetve hangot tudnak produkálni. Házilagos kivitelezésben egy kellemes csengőhanghoz vagy egy ízléses színes logó elkészítéséhez mindössze pár perc szükséges,

szinkronizációs kábel, valamint az infravörös kapuval vagy Bluetooth-kapcsolattal rendelkező mobilok ezeken keresztül is tudnak küldeni, illetve fogadni adatokat. Külön csoportja az okos telefonoknak a memóriakártya-bővítést tartalmazó típusoké – például a Nokia 3650-es, 6600-as típusokhoz 128 megabájt MMC-bővítést tudunk használni –, ahol egy egyszerű, „minden egyben” memóriakártya-olvasó segítségével írhatunk közvetlenül azokra.

Megjött AI Bundy, és énekel

A mai telefonok többsége képes MID- és WAV-állományokat csengőhangként megszólaltatni. A MID-, azaz MIDI-állományok ingyenesen is letölthetők, ehhez mindössze a *midi* és a *free* szavakat kell beütnünk a Google keresőbe, máris ömlenek a találatok, különféle zenei stílusok szerint válogatott MIDI-gyűjteményekkel, amelyekből kedvünkre válogathatunk. Ezekben egyaránt találunk monó, sztereo és többcsatornás zenéket is, a többcsatornásokat tudjuk polifonikus csengőhangként megszólaltatni.

Kicsit más a helyzet a WAV formátumú effektusokkal, állathangokkal annyiban, hogy bár ezekből is rengeteget találhatunk az interneten, de alkalmasint szükség lehet némi konvertálásra is – ez azonban ne riasszon el bennünket. Itt kell még megemlíteni, hogy zenei részleteket akár MP3-állományból

Már a Sony Ericsson P800-as modell is úttörő volt, de a P900-as igazán szemrevaló és esztétikus darab

is ki tudunk emelni, ehhez mindössze az *Audacity* nevű ingyenes zeneszerkesztőt kell igénybe venni. Segítségével beállíthatjuk a hangállományok minőségét meghatározó különféle paramétereket – monó vagy sztereó legyen-e –, megadhatjuk a mintavételi frekvencia értékét stb. A mai telefonokban általában a 11–22 kilohertzes monó állományok szólnak viszonylag elfogadhatóan, és ezek nem is túl hosszúak: pár tíz vagy száz kilobájtostak. A sztereó minták, illetve a 44 kilohertzes állományok viszont ijesztően nagy helyet foglalnak el, és sok esetben a kis hangszórókon rosszabbul, sőt torzabban szólnak meg. Egy kis kísérletezést megér a dolog, a kiválasztott kedvenc mintából készítsünk el többfelét különböző beállításokkal is, majd hallgassuk meg őket egyesével a telefonon. A további csengőhanggyártásnál pedig a már bevált paramétereket használhatjuk.

Rajzfilmhősök a kijelzőn

Nem sokkal bonyolultabb egy szép kép feltöltése sem. Először is keressünk alpanyagot az interneten.

A kamerával felszerelt mobiltelefonnal akár saját felvételeinket is háttéré tudjuk alakítani

Ha például kedvenc rajzfilmhősünk Dexter, írjuk be a Google képerkesőbe, és válogassunk a találatok között. A kiválasztott képet mentjük le saját gépünkre, majd a szintén ingyenes *IrfanView* segít-

ségével alakítsuk (kicsinyítsük) a szükséges nagyságúra – a megfelelő képméreteket és a grafikus állományok megengedett típusait a telefon részletes kézikönyvében találhatjuk, vagy egyszerűen átküldünk a telefonról egyet számítógépünkre, és azt vesszük irányadónak. A támogatott állományok általában JPG vagy GIF kiterjesztésűek lehetnek. Ez azt is jelenti, hogy akár animált GIF is megjeleníthető, tovább fokozva az élvezetet.

Egyéb veszély

Kétségtelen, hogy a mai mobiltelefonok multimédiás képességei hang- és képminőség tekintetében viharos gyorsasággal fejlődtek.

Némelyik típusban az Opera webböngésző dolgozik, sőt az MP3 formátumú zenék lejátszására képes modell sem ritkaság.

A telefonokban tárolt személyes adatokra továbbra is az jelenti a legnagyobb veszélyt, ha elveszítjük vagy ellopják tőlünk a készüléket. A mobil eszközök több mint 90 százaléka védtelen a számítógépes bűnelkövetőkkel szemben. S akkor még nem is ejtettünk szót arról, hogy a legtöbb készülékben van infravörös kapu, Bluetooth vagy egyéb vezeték nélküli hálózati vezérlő (például Wi-Fi), és sajnos az a tapasztalat, hogy a felhasználók ritkán állítják be ezeket az eszközöket helyesen, magukra nézve biztonságosan. Sokan nem is veszik a fáradságot a kézikönyv elolvasására, ezért a fejtett funkciók nagy része örökre rejtve marad előlük. Statisztikák szerint az okos telefonnal rendelkezők mindössze egyharmada használja ki készüléke teljes tudását!

Csizmazia István

CD-MELLÉKLET

1